

Alja Lipavic Ostir

Univerza Maribor, Slovenija

Weil Schifoan is des leiwaundste

Identifikacija s smučanjem v antropocenu - modul za nemščino kot tuji jezik za višje razrede osnovne šole in srednjo šolo

V različnih nalogah tega učnega scenarija učenci preučujejo prihodnost smučanja v nižjem in srednjem delu Alp zaradi napovedanega pomanjkanja snega v prihodnjih desetletjih in s tem povezanih težav v turizmu. Obravnavajo tudi vprašanje identifikacije s smučanjem kot nacionalnim športom. Ali se bo ta v prihodnosti oslabila?

Smučanje, sredogorje, identifikacija, turizem, antropoce

Tema: Kultura Smučanja

Za KAJ gre? Za KOGA gre?

Osnovna zamisel učnega scenarija, ki je strukturirana v modul za pouk nemščine kot tujega jezika za višje razrede osnovne šole in srednjo šolo, je obveščanje, razmišljanje in zbiranje ustvarjalnih zamisli o problemu pomanjkanja snega v v nižjem in srednjem delu Alp ali drugje. Ta problem (Gobiet in Strasser 2017) je očiten že danes, v prihodnjih desetletjih pa bo postal še bolj pereč. Ima različne razsežnosti, od katerih so naslednje obravnavane v tem modulu: zimski turizem, zlasti smučanje v nižjem in srednjem delu Alp, in zaradi pomanjkanja snega tudi na višjih nadmorskih višinah, vprašanje smučanja kot množičnega športa, nacionalnega športa in pomembne točke identifikacije. Izraz *identifikacija* je uporabljen zato, ker staro razumevanje *identitete* (Hall 1994, 67, po Krönert & Hepp 2015,266) predpostavlja pravi, resnični jaz in pomeni, da ljudje, ki se identificirajo na enak način, vsi izgledajo enako, čutijo enako in se dojemajo enako (ibid, 74). To v današnjih družbah ni več sprejemljivo in ljudje nimajo več fiksne identitete, temveč so v nenehnem procesu različnih kulturnih identifikacij.

Učenci v tem modulu ne bodo le pridobili informacij o temi in izboljšali znanje nemškega jezika, ampak morajo tudi razmišljati med disciplinami, primerjati in biti ustvarjalni. Tema in problem pomanjkanja snega nista aktualna le za ciljno skupino (višji razredi osnovne šole in srednja šola), saj gre za prihodnost te starostne skupine, temveč sta pomembna tudi z gospodarskega in kulturnega vidika. Modul se uvede s spoznavanjem treh protagonistk iz različnih generacij,

po potrebi pa se te osebe lahko ponovno pojavijo v nadaljnjih delih modula, vendar to v modulu ni didaktično poudarjeno. V modulu prevladuje konstruktivistični pristop (Klein in Oettinger 2000), pri čemer učenci s pomočjo različnih izjav, podatkov in premislekov bodisi oblikujejo svoja stališča in o njih razpravljajo v skupinah ali dvojicah, s čimer oblikujejo svoje znanje.

V modulu sodelujejo tudi resnične osebe iz sveta kulture (Wolfgang Ambros), športa (Tina Maze) in znanosti (Ulrike Pröbstl-Haider, Georg Kaser). Izbira teh oseb je povezana z idejo, da je v ospredju modula Avstrija, kar zapolnjuje pogosto vrzel pri pouku nemščine kot tujega jezika, saj je splošno znano, da se pri tem pouku premalo pozornosti posveča pluralističnemu značaju (Czinglar 2009). Zaradi teme tega modula je osredotočenost na Avstrijo očitna - gre za državo v Alpah, ki je že desetletja vodilna na področju smučanja. To se odraža tudi v izbiri dveh avstrijskih, a mednarodno priznanih raziskovalcev. Realistično referenčno športno panogo smučanje predstavlja tudi izbira konkretne smučarke. Pri tem je bila odločitev namenoma sprejeta v korist nekoga, ki ni iz Avstrije - Tina Maze iz Slovenije je bila izbrana ne le zaradi svojih izjemnih dosežkov in velike priljubljenosti, temveč tudi zato, da bi pokazali, da tudi druge države (npr. manjše države, kot je Slovenija) dosegajo velike uspehe v smučanju.

Didaktika

Ciljna skupina so učenci na predmetni stopnji osnovne šole, ki se učijo nemščino kot (drugi/prvi) tuji jezik in so na ravneh med A2 in B1 ali pa dijaki v srednjih šolah. Če živijo v državi, kjer je smučanje možno in je tudi družbeno pomemben šport, bodo lahko bolj kompetentno sodelovali v pogovorih in v razpravah prispevali svoje izkušnje, stališča in čustva. Če temu ni tako, lahko temo obravnavamo kot del regionalnih študij.

Partnerji za sodelovanje in strokovnjaki niso predvideni. Modul se lahko oblikuje prosto, tako da so možni tudi obiski strokovnjakov, kar bi bilo še posebej primerno, če se šola nahaja v bližini smučarskega centra v nizkem gorovju.

ZAKAJ je tema relevantna za *CultureNature Literacy*? KAM gremo?

Učni cilji in kompetence modula v povezavi s poučevanjem nemščine kot tujega jezika, s kompetenco antropocena in turizmom:

- učenci s pomočjo nekaterih profilov primerjajo točke identifikacije v življenju različnih ljudi.
- Učenci se seznanijo s podatki o podnebnih spremembah in pomanjkanju snega v prihodnjih desetletjih ter razmišljajo o njihovem pomenu za svojo državo ali regijo.
- Učenci zbirajo ideje za reševanje zimskega turizma v nižjem in srednjem delu Alp in jih primerjajo z idejami znanih raziskovalcev o trajnosti v smučarskih regijah.
- Učenci preučijo argumente za in proti za dve možni rešitvi problema pomanjkanja snega v v nižjem in srednjem delu Alp v prihodnjih desetletjih.

- Učenci ocenijo možnosti prenosa turističnih proizvodov iz poletne sezone v zimske mesece.
- Učenci ocenijo, v kolikšni meri bo identifikacija s smučanjem v prihodnosti šibkejša.
- Učenci na nekaterih primerih preverijo, kako razumejo izraze smučarski narod, nacionalni šport, identifikacija s smučanjem, priljubljenost smučanja, kultura smučanja.

Za učence iz držav, v katerih ima smučanje družbeno pomembno vlogo, so pomembni lokalna komponenta in njihove lastne izkušnje. Zanje in tudi za učence iz držav, kjer smučanje ni prisotno, je mogoča identifikacija s protagonisti iste starosti, kar lahko učitelji prav tako spremenijo in prilagodijo svojim ciljnim skupinam.

Modul je tematsko povezan s poglavjem CNL & Fremdsprachenunterricht v priročniku CultureNature Literacy.

Povezave med modulom in naborom kompetenc GreenComp (Bianchi, Pisiotis & Cabrera, 2022) so v naslednjih točkah: razmišljanje (in prepoznavanje, pojasnjevanje) o osebnih vrednotah (kompetenci 1.1, 1.2), razmišljanje o trajnostnih vprašanjih (kompetenca 2.1), kompetenca kritičnega mišljenja (2.2), vizije ali kompetence 3.1, 3.2 in 3.3, kompetence za delovanje (4.1, 4.2 in 4.3).

Zadnji del modula je posvečen družbeni komponenti smučanja in se osredotoča na identifikacijo s tem športom v nekaterih državah in regijah. Kultura in narava sta tu v neposrednem odnosu, kar ima tudi negativne vidike z vidika trajnosti (negativen vpliv smučišč na naravo, promet itd.). Modul obravnava probleme pomanjkanja snega v nizkogorju in potrebne prilagoditve v turizmu, posledično pa tudi vprašanje identifikacije s smučanjem v prihodnosti. To vprašanje ostaja odprto, zato naj učenci ne le predstavijo svoja mnenja, temveč o temi tudi razpravljajo.

KAKO obsežen je modul?

Obsega modula ni mogoče jasno opredeliti, saj je to v veliki meri odvisno od nivoja razvitosti jezikovnih spretnosti v nemščini pri učencih. Odvisno je tudi od učiteljevih jezikovnih ciljev. Modul je sestavljen iz vsebinske strukture na temo smučanja v antropocenu, po potrebi pa je mogoče posamezne dele razširiti z jezikovnimi urami, kar je v veliki meri odvisno od učnega načrta v posamezni državi.

KAKO modul izvajamo?

Učni scenarij vsebuje delovne liste (DL 1 - 3), za katere učitelji po potrebi pripravijo krajše predstavitve. Uporabljajo se različni mediji. Metodološko se učni scenarij v razredu izvaja v naslednjih korakih:

Korak 1: (DL 1): Profili treh oseb, sester Emme (16 let, živi v Gradcu) in Hannah (17 let, živi v Gradcu) ter njune babice Marie (75 let, živi v majhnem mestu na Štajerskem). Poleg fotografij

profili vsebujejo tudi nekaj informacij o osrednjih točkah, ki so trenutno ali stalno najpomembnejše v življenju oseb ali s katerimi se identificirajo:

Babica Maria (upokojena vzgojiteljica v vrtcu): Družina - Štajerska - Avstrijka – zna zelo dobro ravnati z otroki - zelo dobra kuharica - ima urejen vrt - uživa v pohodništvu

Emma: Avstrijka - Štajerka - prijatelji - karate - zelo ekološko ozaveščena - šola

Hannah: Avstrijka - Štajerka - uspeh v šoli - naravoslovna tekmovanja - prijatelji – kolesarjenje

Profili so obravnavani le na kratko, učenci pa naj razmislijo, v kolikšni meri se informacije ali identifikacije v življenju posameznih ljudi med seboj razlikujejo. Profili služijo kot pomoč pri nadaljnem poslušanju besedila, pri čemer naj učenci razmislijo, katere točke identifikacije, navedene v profilih, so obravnavane. Po potrebi je potrebno pojasniti izraz *identifikacija*.

Besedilo:

Emma und Hannah kommen in den Sommerferien für eine Woche zu ihren Großeltern. Die Oma Maria freut sich auch deswegen, weil sie sehr gut kocht und beide Enkelinnen von ihrem Essen immer begeistert waren. Aber diesmal ist es anders! Beim Frühstück am ersten Tag meckert Ema über die Milch („Ist das Bio-Milch, Oma?“), über die Butter („Wieso kaufst du keine Bio-Butter, Oma?“) und über das Brot („Selbstgebacken? Schmeckt sehr gut, aber ist das Mehl bio?“). Die Oma ist ein wenig enttäuscht, weil sie Emmas Fragen mit *nein* und *nicht* beantworten muss. Aber dann denkt sie, beim Mittagessen wird es anders sein, weil sie eins der Lieblingsgerichte der Enkelinnen kochen wird, nämlich die Marillenknödel. Für den Teig hat sie die Kartoffel aus ihrem Garten und die Marillen hat sie bei einer Bäuerin gekauft. Stolz stellt sie die Marillenknödel auf den Mittagstisch. Diesmal meckert nicht nur Emma, sondern auch Hannah: „Sind das bio Marillen? Bist du sicher, dass die Bäuerin keine Chemie verwendet? Hat sie ein Zertifikat?“ Dazu stellt noch Emma ihre Fragen zum Bio-Mehl und Bio-Eiern aus der artgerechten Tierhaltung ... Nach dem Essen sitzt die Oma ein wenig verzweifelt im Wohnzimmer und der Opa versucht sie zu trösten: „Ich habe die Garage aufgeräumt und Emma ist vorbeigekommen und hat sich die alten Skier von ihr angeschaut. Im Dezember geht es wieder los, da kommst du Ski fahren, habe ich ihr gesagt. Nein, Opa, auf keinen Fall. Skifahren verpestet die Luft und so lange es nicht nachhaltig ist, soll man es nicht praktizieren. Außerdem gibt es in einigen Jahren keinen Schnee mehr hier auf unserem Berg. Das ist alles Klimawandel, Opa.“

Korak 2 (DL 2): Ali ima Emma prav glede snega? Učenci preberejo članek z naslovom *Wintersport im Klimadilemma*, ki ga najdete na spletni strani avstrijske radiotelevizije ORF (Stories, <https://orf.at/stories/3296493/>). Besedilo preberejo le do poglavja *Nachhaltigkeit spricht Gäste an*. Med branjem naj razmislijo in se med seboj pogovorijo o tem, ali so opisani podatki in situacije pomembni za njihovo državo (ali regijo).

Korak 3: Učenci si predstavljajo, da delajo v turizmu v alpskem sredogorju. Vodijo hotel v smučarski regiji (600-1300 m), kjer je razvit tudi poletni turizem (pohodništvo, kolesarjenje,

vodeni izleti v naravo, življenje na gorskih pašnikih ...). Učenci v skupinah ali parih zbirajo ideje za reševanje zimskega turizma. Ideje predstavijo in jih medsebojno ocenijo s točkami (0-3 točke).

Korak 4: Učenci primerjajo svoje ideje (korak 3) z naslednjima izjavama (<https://orf.at/stories/3296493/>) in povedo, kaj so ugotovili:

Ulrike Pröbstl-Haider (Universität für Bodenkultur (BOKU) in Wien): „Von den Seilbahnen, den Hotels und der Gastronomie wird mehr Nachhaltigkeit und Engagement bei der Klimaneutralität und der klimaschonenden Mobilität am Urlaubsort erwartet.“

Dr. Georg Kaser (Universität Innsbruck): „Bisher bin ich auf den Menüplänen von Skihütten auf sehr fantasielose Gerichte gestoßen, dabei gibt es fantastische Möglichkeiten für vegetarische Gerichte.“ [...] „Ein ganz, ganz großer und sehr einfacher Schritt, um Emissionen zu sparen, wäre, wenn die Hotelfachschulen Köchen bei der Ausbildung beibringen würden, wie man vegetarische Gerichte kocht.“

Korak 5: Učenci v skupinah (ali parih, če je skupina razmeroma majhna) razpravljajo o dveh predlogih za ohranitev zimskega turizma v nizkogorski regiji, kjer bo v prihodnjih desetletjih vedno manj snega. Poiščejo argumente za in proti v prid obema trditvama, ju komentirajo in svoja stališča predstavijo s pomočjo padleta. O stališčih nato razpravlja celoten razred.

Aussage A: Wenn wir wegen Schneemangel im Winter weniger Gäste haben werden, dann werden wir uns Mühe geben, damit wir mehr Gäste in der Sommersaison haben.

Aussage B: Wir bieten im Winter diejenigen touristischen Produkte der Sommersaison an, die man auch im Winter anbieten kann.

Korak 6: Na spletni strani *Almenland* (<https://www.almenland.at/skifahren/>) učenci iščejo informacije o smučišču Eibisberg na Štajerskem. Gre za majhno smučišče (približno 3 km prog), ki se nahaja na približno 1000 m nadmorske višine. Smučišče se nahaja v naravnem parku Almenland, 61 km severovzhodno od Gradca. Zaradi svoje nadmorske višine bo zagotovo prizadeto zaradi pomanjkanja snega. Na isti spletni strani učenci poiščejo poletna ponudbo v Almenlandu. Učenci razmišljajo, v kolikšni meri je mogoče to ponudbo prenesti na zime z malo snega ali brez njega. Ali bi bile potrebne prilagoditve? Učenci sestavijo sezname in jih predstavijo s pomočjo padleta, čemur sledi razprava s celotnim razredom.

Korak 7: V tem koraku je treba odgovoriti na naslednja vprašanja: Pripravimo lahko alternativne ponudbe za zimsko sezono v v nižjem in srednjem delu Alp in do neke mere lahko zimsko sezono ohranimo. Kaj pa smučarji? Ali so pripravljeni pristati na nekaj drugega, na alternativno turistično ponudbo? Verjetno ne. Iskali bodo smučišča na višjih nadmorskih

višinah, kjer bo smučanje dražje in zato še manj dostopno širšemu prebivalstvu. Bodo torej smučarske države, kot so Avstrija, Slovenija in Švica, sčasoma vse manj smučale in bo njihova identifikacija s tem športom vse šibkejša? Učenci zapišejo kratke odgovore na to vprašanje v Mentimetru.

Korak 8 (DL 3): Da bi ponazorili pojme *Skination*, *Nationalsport*, *Identifikation mit Skifahren*, *Popularität vom Skifahren*, si z učenci ogledamo štiri različne primere oz. beremo o njih.

Primer A: Kdo poje z nami?

Učenci preberejo besedilo pesmi *Schifoan* Wolfganga Ambrosa (vir: internet). Besedilo služi le kot pripomoček za poslušanje in ga ne obravnavamo jezikovno. Učitelj naj le na kratko pojasni, da ta pesem iz leta 1976 velja za avstrijsko zimsko športno himno. Razred si skupaj ogleda videoposnetek, na katerem Wolfgang Ambros v živo poje svojo pesem (<https://www.youtube.com/watch?v=lpYBPQdDd28>). Učenci naj opazujejo, kako se kaže priljubljenost pesmi.

Primer B: Kdo je Tina Maze?

Učenci preberejo besedilo o slovenski smučarki Tini Maze in razmislijo, kakšen vpliv imajo uspešni športniki na priljubljenost športa v državi. Ta vpliv naj ponazorijo s primeri iz drugih športov in iz svoje države. Besedilo:

Geboren am 2.5.1983 in Slovenj Gradec. Auf den umliegenden Hügeln und Pisten ihrer Heimatstadt Črna na Koroškem lernte sie Skifahren seit sie drei Jahre alt war. In der Grundschule trainierte sie neben dem Skifahren auch Volleyball und lernte Klavier.

Nach der Grundschule besuchte sie die gymnasiale Oberstufe in Ravne na Koroškem und wurde gleichzeitig in die Damen-B-Skimannschaft aufgenommen. Das war das erste Mal, dass sie an FIS-Rennen teilnahm. In nur zwei Tagen erreichte sie mit den Startnummern 121 und 125 den 2. und 1. Platz.

Viele schöne Erinnerungen sind mit diesen Zeiten verbunden, aber auch einige harte. Das war die Zeit (2000), als sie begann, im Weltcup zu fahren. Sie zeigte großes Potenzial, vor allem im Riesenslalom, aber sie kam nie an das Niveau ihrer Jugendfreundin Janica Kostelič heran. Aufgrund vieler Teamwechsel wollte sie ihre Skikarriere fast beenden.

Doch dann entwickelte sie eine brillante Idee. Im Jahr 2008 gründeten sie und Andrea Massi (Trainer) ein eigenes Team mit dem Namen Team to aMAZE. Sie schlugen einen anderen Weg ein. Die Entscheidung erwies sich als richtig und brachte großen Erfolg. Seitdem ist sie nie wieder ohne eine Medaille von Weltmeisterschaften oder Olympischen Spielen nach Hause gefahren.

Besonders stolz ist sie darauf, dass es diesem kleinen Team gelungen ist, mit minimalen Mitteln maximale Ergebnisse zu erzielen. Das richtige Maß an Vertrauen mit Andrea zu finden, hat zu unglaublichen Fortschritten im Sport geführt. Die Zusammenarbeit mit ihm hat ihr sehr geholfen. Sie hat gelernt, dass es einen großen Unterschied macht, ob man Zweiter oder Sieger ist.

Tina hat in ihrer Karriere 26 Weltcup-Rennen gewonnen, was sie zur besten alpinen Skiläuferin in der Geschichte Sloweniens macht. Insgesamt gewann sie 13 Medaillen bei Weltmeisterschaften und Olympischen Spielen. Sie ist Weltrekordhalterin - 2414 Punkte in einer Weltcup-Saison (Männer und Frauen). In dieser bahnbrechenden Saison nahm sie auch einen Song auf – *My way is my decision*.

Nach ihrer professionellen Sportkarriere schloss sie die Pädagogische Hochschule ab, sie arbeitet mit der Skimarke Stöckli, mit Eurosport TV, wirbt stolz für ihr Land Slowenien und andere Marken, hält manchmal Motivationsreden, aber vor allem lebt sie endlich den Traum einer Mutter! Skifahren und Sport bleiben ihre Leidenschaft und ihre tägliche Routine.

Vir: <http://www.tina-maze.com/>

Za ponazoritev priljubljenosti Tine Maze lahko poslušamo tudi njeno pesem *My Way Is My Decision*. Link: <https://www.youtube.com/watch?v=0qcEVMS4sFI>

Primer C: Nacionalni šport ali masovni šport?

Učenci preberejo kratko besedilo s podatki o priljubljenosti smučanja v Avstriji in jih primerjajo z demografskimi podatki za Avstrijo, da ugotovijo, ali je smučanje tudi v Avstriji množični šport.

Studien zufolge sollen dagegen in der Saison 2018/19 insgesamt drei Millionen Österreicher Ski oder Snowboard gefahren sein, was natürlich die 139.000 Vereins-Skifahrer in den Schatten stellt. Doch die Österreicher schnallen sich nicht nur gern die Bretter unter die Füße, sondern sehen den Sport zur Saison auch in großen Zahlen im Fernsehen an, wenn Wettkämpfe wie etwa die Vierschanzentournee anstehen. Wintersport hat bei den Österreichern nun einmal einen ganz wichtigen Platz im Herzen.

Quelle: <https://www.sport-oesterreich.at/beliebteste-sportarten>

Primer D: Kaj sestavlja kulturo smučanja?

Učenci preberejo kratko besedilo o smučanju kot nacionalnem športu, ki se konča z omembo kulturnega pomena smučanja. Nato raziskujejo vprašanje, kaj je značilno za kulturo smučanja. Uporabljajo umetno inteligenco (npr. Chat GPT) in postavljajo podvprašanja o posameznih državah in regijah, kot so Avstrija, Švica, Slovenija in Bavarska. V razredu razpravljajo o tem, v kolikšni meri lahko razumejo odgovor umetne inteligence.

Was bedeutet es, ein Nationalsport zu sein? Der Sport, der am meisten gesehen wird? Die Sportart mit den meisten registrierten Sportlern? Der Sport mit den meisten Freizeitsportlern? Die Sportart mit dem größten Medieninteresse? Die Sportart mit der größten Tradition und Geschichte? Die

Sportart mit den besten Ergebnissen? Der Sport, der das meiste Geld umsetzt? Die Sportart mit den meisten Prominenten auf der Tribüne? Wahrscheinlich ein bisschen von allem, aber Tatsache ist, dass der Nationalsport viel mehr ist als bloße Zahlen. Der Nationalsport ist ein Teil der Kultur einer bestimmten Nation.

S ČIM delamo?

Gradivo: delovni listi 1 – 3, posnetek, video, različne spletne strani

Digitalna orodja: padlet, Mentimeter, UI

KJE se učni scenarij odvija?

V razredu.

Literatura

Bianchi, Guia; Pisiotis, Ulrike & Cabrera, Marcelino (2022). GreenComp. Der Europäische Kompetenz–rahmen für Nachhaltigkeit. Hrsg. von Yves Punie & Margherita Bacigalupo, Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union. DOI: 10.2760/13286

Czinglar, Christine (2009). Österreichische Varietäten in der DaF/DaZ-Lehrerbildung. Argumente für einen plurizentrischen DaF/DaZ-Unterricht mit Umsetzungsvorschlägen und konkreten Beispielen aus der Unterrichtspraxis. Universität Wien.

Gobiet, Andreas & Strasser, Ulrich (2017). Publizierter Endbericht. Projekttitle: Future Snow Cover Evolution in Austria.

Klein, Klaus & Oettinger, Ulrich (2000). Konstruktivismus. Die neue Perspektive im (Sach-) Unterricht. Schneider Verlag.

Krönert, Veronika & Hepp, Andreas (2015). Identität und Identifikation. In: Hepp, Andreas et al (Hrsg.): Handbuch Cultural Studies und Medienanalyse. Springer, 265–273.

Kriteriji kakovosti | SDGs

Trajnost: Cilj te dejavnosti je izobraževanje za trajnost.

Inkluzija: Otroci s posebnimi potrebami so vključeni v vse dejavnosti. Z dodatno strokovno podporo inkluzivnega pedagoškega osebja lahko zmanjšamo učne primanjkljaje.

Digitalnost: Digitalni viri se uporabljajo za raziskovanje, izbiro slik in aplikacij.

Ustreznost glede na ciljno skupino: Individualnost je mogoče prilagoditi različnim skupinam učencev.

SDGs: SDG 4

Autorica

Alja Lipavic Ostir, prof. dr.

Raziskovalka na področju sociolingvistike, nemškega jezika, CLIL-a in večjezičnosti od leta 1994. Od leta 2004 docentka za nemški jezik in od leta 2019 profesorica nemškega jezika na Univerzi v Mariboru v Sloveniji in na UCM v Trnavi na Slovaškem. Gostujoča profesorica na Univerzi v Bernu (2017), na Univerzi v Vilni (2017, 2019), gostujoča predavanja na številnih univerzah v Evropi. Številne publikacije in vodja/sodelovalka pri številnih projektih. Trenutno vodja prvega projekta o podnebnem komuniciranju v Sloveniji. Ustanoviteljica prve otroške univerze v Sloveniji (MUF). Dejavna na področju jezikovne in šolske politike v Sloveniji.

Kontakt: alja.lipavic@um.si

Citation suggestion:

Lipavic Ostir, Alja (2024): Weil Schifoan is des leiwaundste. Identifikacija s smučanjem v antropocenu - modul za nemščino kot tuji jezik za višje razrede osnovne šole in srednjo šolo. In: *CultureNature Literacy für den Unterricht. Next-Practice-Beispiele für Schule und Hochschule*. <https://cni.ph-noe.ac.at/projektvorhaben/lernszenarien>

Das Projekt *CultureNature Literacy* wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung tragen allein die Verfasser*innen; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben. | Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

www.ph-noe.ac.at | <https://cni.ph-noe.ac.at/>